goniec codzienny

Wilno
PIĄTEK
10 września 1943
Nr. 659
Cena w Wilnie 5 fen.

Szczególnie wysokie straty bolszewików w basenie Dońca

W środę rozbito 208 czołgów sowieckich — W zatoce Fińskiej zatopiono sowiecki poławiacz min

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 9 września.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

W basenie Dońca wprowadzili bolszewicy nowe oddziały wojsk do bitwy, która trwa ze szczególnie wysokimi stratami dla nieprzyjaciela.

Na południe i na zachód od Charkowa kilka nieprzyjacielskich ataków spełzło na niczym.

Na środkowym odcinku frontu bolszewicy wielkimi siłami atakowali tylko w rejonie na zachód od Kirowa. Na pozostałych odcinkach działalność ofensywna nieprzyjaciela była słabsza, niż w dniach poprzednich. Nieprzyjacielską grupę, okrążoną w ciągu walk odpierających, zniszczono.

Niemieckie i rumuńskie zespoły lotnicze również wczoraj wspierały w licznych miejscach wojska armii lądowej. Przy tym nadporucznik Nowotny, dowódca grupy myśliwców osiągnął swoje 196—200 zwycięstwo powietrzne.

Na froncie wschodnim rozbito wczoraj 208 czołgów.

W zatoce Fińskiej baterie morskie wyspy Tütters rozbiły sowiecki oddział poławiaczy min, zatopiły jeden poławiacz min, drugi zaś ciężko uszkodziły.

Podczas zaciekłych walk na zachód od Charkowa szczególnie się odznaczyły dywizja pancerna „Wielkie Niemcy", heska 11-ta, dolno-saska 19-ta dywizje pancerne i reńska 34-ta dywizja piechoty.

W południowej Francji, we Włoszech i na Bałkanach, gdzie niemieckie i włoskie wojska dotychczas wspólnie walczyły, przedsięwzięto wszelkie zarządzenia, które były konieczne wobec zdrady rządu Badoglio. Mają one oczekiwany przez nas przebieg.

Na zachodnim wybrzeżu Kalabrii zespół niemieckich samolotów bojowych zaatakował nieprzyjacielskie siły desantowe w zatoce Eufemia. Zatopił jeden transportowiec wojsk i zrzucił bomby ciężkiego kalibru na cztery duże okręty, wśród nich na jeden krążownik.

Podczas ataków silnych brytyjsko - północno - amerykańskich zespołów bombowców na zajęte obszary zachodnie i nad Atlantykiem zestrzelono 11 nieprzyjacielskich samolotów.

Szybkie niemieckie samoloty bojowe obrzuciły bombami ubiegłej nocy obiekty wojskowe w południowej i środkowej Anglii.

Co oznacza kapitulacja Włoch?

Kiedy 21 czerwca 1940 kapitulowała przed Niemcami Francja i podpisała układ o zawieszeniu broni, które wykluczyło ją z wojny jako czynnego partnera, to kapitulacja ta stanowiła najcięższy cios, jaki mógł spotkać Anglię. W ten sposób bowiem Anglia nie tylko pozbawiona została swej najsilniejszej podpory na kontynencie, lecz także pokrzyżowane zostały jej plany, już wówczas przemienienia Afryki Północnej w nową bazę ofensywną.

Kapitulacja Włoch oznacza dla Niemiec zupełnie co innego i właśnie z zestawienia obydwóch wydarzeń — kapitulacji Francji i kapitulacji Włoch — widać, o ile mniejsze znaczenie należy przypisywać kapitulacji włoskiej. Albowiem Włochy — a zgodzą się na to zarówno przeciwnicy jak i przyjaciele Europy — stanowiły dla dowództwa niemieckiego nie podporę, lecz na dłuższą metę co raz większy ciężar. Świat wie zbyt dobrze, jaką rolę odegrała armia włoska w kampanii bałkańskiej i w Afryce. Sami Anglicy i Amerykanie dość często pokpiwali sobie z militarnych uzdolnień Włochów. Żołnierz niemiecki wie, że wprawdzie poszczególni Włosi często mężnie walczyli i byli rzeczywiście towarzyszami broni na froncie, lecz były to zawsze wypadki sporadyczne. Z ogólnego punktu widzenia Niemcy musieli nie tylko dźwigać główny ciężar walk na frontach południowych, lecz nie rzadko dostawali się też w trudne położenie wskutek niedopisania włoskich sprzymierzeńców, podczas gdy Anglia miała we Francuzach nieocenioną pomoc.

Sytuacja dla obrońców twierdzy europejskiej po kapitulacji Włoch o tyle się uprościła, że dowództwo niemieckie nie jest dzisiaj już moralnie zobowiązane do obrony półwyspu włoskiego jako całości. Podczas gdy poprzednio plany militarne musiały uwzględniać momenty polityczno-psychologiczne, obecnie może naczelne dowództwo sił zbrojnych budować obronę na twardych i jasnych zasadach czysto militarnych. W przewidywaniu zbliżających się wydarzeń uczyniono i bez tego w czasie od upadku Mussoliniego wszystko, by skutecznie przygotować się na ewentualność kapitulacji i zdrady ze strony Włoch. Na mocnym froncie obronnym, jaki stworzono w decydujących strategicznie miejscach Włoch połamią sobie zęby oddziały angielskie i amerykańskie, które wdzierają się do Europy jako pionierzy kapitalizmu giełdowego i torują drogę agentom Stalina.

Lecz te naprawdę ujemne skutki bezwarunkowej kapitulacji musi obecnie odczuć sam naród włoski. Kraj jego stanie się teatrem najstraszniejszej wojny, jakiej nie było jeszcze w historii Włoch. Musi się zgodzić na to, że części jego kraju zajęte zostaną przez anglo-amerykanów, którzy narzucą Włochom najcięższe, najbardziej nieludzkie warunki pokojowe. Walcząc na froncie wraz z nową Europą mogły Włochy spodziewać się chlubnej i szczęśliwej przyszłości. Zdradziecka zaś kapitulacja Badoglio pozostawia w praktyce narodowi włoskiemu jedynie wybór między bolszewizmem a bezwzględnym ujarzmieniem przez żydowskich bankierów amerykańskich. A w każdym wypadku Włochy wiedzą, że organizm ich zostanie pokawałkowany i okaleczony.

Jak donoszą najświeższe komunikaty, w Północnych Włoszech utworzono faszystowski rząd narodowy, który zwraca się z płomienną odezwą do narodu włoskiego, piętnuje zdradziecki czyn Badoglio i wzywa do walki przy boku Niemiec. Nie wiadomo jeszcze jakie rozmiary przybierze ten nowy ruch, który świadczy, że we Włoszech są też ludzie, którzy rozumieją, o co chodzi w obecnej wojnie. W każdym razie wspomniana odezwa dowodzi, że naród włoski ma jeszcze ostatnią szansę uratowania swego honoru i swej egzystencji. Lecz niezależnie od tego militarne dowództwo niemieckie uczyni wszystko, by walkę o Europę zakończyć decydującym fiaskiem dla obcych wojsk inwazyjnych.

Tchórzliwa zdrada dokonana przez Badoglio

Badoglio wydaje bezwarunkowo Włochy wrogom Osi. Dowództwo niemieckie było przygotowane na zdradę. Wydano wszelkie potrzebne zarządzenia

BERLIN. (DNB). Urzędowa brytyjska służba prasowa podała 8 września wieczorem wiadomość z kwatery głównej Eisenhowera, że rząd włoski zgłosił bezwzględną kapitulację wojsk włoskich. Eisenhower przyjął zgłoszenie kapitulacji i zapewnił Włochom militarne zawieszenie broni, które podpisał jego zastępca i pełnomocnik marszałka Badoglio. Zawieszenie broni nastąpiło natychmiast z chwilą jego podpisania.

W międzyczasie również i Badoglio, który tak samo jak i król jeszcze 8 września wszelką tego rodzaju myśl odrzucał jako oszczerstwo, potwierdził przez rzymskie radio wiadomość o kapitulacji. Potwierdził on, iż zwrócił się do Eisenhowera z prośbą o zawieszenie broni. Faktycznie podpisanie nastąpiło już 3 września. Stosownie do tego — oświadczył on — wojska włoskie muszą zaprzestać wszelkiej wrogiej działalności przeciwko wojskom angielsko-amerykańskim.

Od chwili zbrodniczego zamachu w dniu 25 lipca na Duce i zorganizowanego przez Anglików i Amerykanów przewrotu mającego na celu obalenie wiernego przymierzu rządu faszystowskiego, dowództwo niemieckie przygotowane było na tą jawną zdradę obecnego rządu włoskiego i dlatego wydało wszelkie konieczne zarządzenia militarne. Zdradziecki zamach na obrońców Europy załamie się w końcu tak samo jak wszystkie podobne przedsięwzięcia

Badoglio już od tygodni przygotowywał zdradę

Zawieszenie broni podpisane zostało już 3 września

SZTOKHOLM. 8. 9. Komunikat nadzwyczajny agencji Reutera podaje, że według oświadczenia generała Eisenhowera zawieszenie broni podpisane zostało już 3 września, lecz umówiono się, że wejdzie ono w życie dopiero w momencie, który będzie dla aliantów najodpowiedniejszy. Moment ten nadszedł w tej chwili.

W komunikacie dotyczącym rokowań, które doprowadziły do zawieszenia broni, pisze Reuter dalej: „Przed kilku tygodniami wystąpił rząd włoski wobec rządu angielskiego i amerykańskiego z zamiarem zawarcia zawieszenia broni. Spotkanie odbyło się na gruncie neutralnym.

Przedstawicielowi rządu włoskiego dano natychmiast do zrozumienia, że Włochy muszą kapitulować bezwarunkowo. Po wyrażeniu na to zgody upoważniono przedstawicieli naczelnego dowództwa aliantów do zakomunikowania Włochom militarnych warunków zawieszenia broni.

BERLIN. (DNB). Tak dużo jest dowodów, od czasu zamachu stanu z 25 lipca, przygotowania rządu Badoglio do tchórzliwej zdrady wobec wspólnego niemiecko-włoskiego kierownictwa wojennego przeciw Brytyjczykom i Amerykanom, że odroczenie podania wiadomości o włoskiej kapitulacji do czasu odpowiedniego dla anglosaskiego dowództwa nie stanowi już żadnej niespodzianki. Ta przebiegłość jest tylko uwieńczeniem dzieła, które stworzone zostało przez nienawiść do młodej Europy oraz tchórzostwo i zdradliwy umysł Rządy Badoglio miały z góry uplanowane, nie tylko wycofać się z wojny, lecz tak pokierować w miarę możliwości rozwojem wypadków, by z oddziałami, których według swego mniemania były pewne, mogły napaść z tyłu na dywizje niemieckie na terenie włoskim.

Oto od końca lipca koncentrowano co raz bardziej włoskie jednostki w górnych Włoszech, a szczególnie na obszarze alpejskim naprzeciw niemieckiej granicy. Tymi wojskami obsadzono stanowiska wyżynne na niemiecko-włoskim pograniczu, rozbudowując je dalej za pomocą gęstej sieci rowów strzeleckich. Można było następnie ustalić, że włoskie urządzenia warowne w szerokim zakresie wyposażone były w ciężką broń i zapasy amunicji. W tym czasie liczne pionierskie oddziały alpinów i bersaglierów prowadziły prace przygotowawcze dla wysadzenia w powietrze mostów i dróg.

Po ewakuacji Sycylii samo przez się zrozumiałym obowiązkiem włoskiego naczelnego dowództwa musiałoby być dostarczenie większych posiłków dla stacjonowanych we Włoszech południowych formacyj wojskowych. Ponieważ tak się nie stało, natomiast zaś kilka dywizyj włoskich przeniesiono do górnych Włoch, a zwłaszcza na niemiecko-włoskie pogranicze, uzyskany został w ten sposób dowód, że włoskie naczelne dowództwo zamierzało napaść na niemieckie wojska z tyłu, jak tylko te stanęłyby do walki z amerykańsko-brytyjskimi wojskami inwazyjnymi.

Ponieważ wszystkie te wydarzenia, do których dochodzą liczne inne, jak na przykład częste wypadki sabotażu w stosunku do niemieckich połączeń meldunkowych, wrogi stosunek poszczególnych włoskich jednostek wojskowych do niemieckiej siły zbrojnej i t. d. były przez niemieckie kierownictwo stale śledzone, dało to możność zarządzenia zawczasu potrzebnych środków zaradczych.

Utworzył się nowy rząd faszystowski

Wezwanie do narodu włoskiego — «zdrada nie będzie dokonana»

(DNB). Z GRANICY WŁOSKIEJ, DNIA 9 WRZEŚNIA.

Włoski rząd faszystowski wydał odezwę do narodu włoskiego, która została podana przez radio. W odezwie tej powiedziano między innymi:

„Pietro Badoglio dokonał zdrady. Ten, który jako szef sztabu generalnego przy przystąpieniu Włoch do wojny był odpowiedzialny za dostateczne przygotowanie, jest teraz w trakcie wydania ojczyzny w ręce wroga.

Człowiek, który latami oszukiwał Duce i który wykorzystując klęski uparcie dążył do władzy, ma zamiar wykonać swój potworny plan, w wyniku którego ojczyzna zostanie okaleczoną na zawsze.

Kraj bez Sycylii, bez Sardynii, bez zamorskich posiadłości, i prawdopodobnie bez południowych Włoch, to jest ponura perspektywa, która staje przed nami jako przyszłe losy ojczyzny.

Zdrada jeszcze nie jest dokonana. Utworzył się rząd narodowy faszystowski. Pracuje on w imieniu Mussoliniego. Narodowy rząd faszystowski będzie karał bezwzględnie każdego zdrajcę, wszystkich istotnie odpowiedzialnych za naszą porażkę. Będzie używał wszelkich środków, aby Włochy wyprowadzić z wojny z honorem nieskalanym i możnością dalszej egzystencji.

Koniec już ze smutnym frazesem o tak zwanej swobodzie, jest ona zduszona przez stan okupacyjny, godziną policyjną i cenzurę.

Czysta krew gwardzistów i żołnierzy, którzy zostali zamordowani w tych dniach hańby niech spadnie na głowy morderców, tak tych niżej, jak przede wszystkim tych wysoko postawionych. Dość już staczania się w kierunku bolszewizmu.

Skończmy z ponownym zjawianiem się starych ludzi we Włoszech, które otworzą naoścież bramę dla żołnierskiej młodzieży, i które uznają roszczenia zdobyte ofiarami i wyczynem wojennym. Wokoło naszych sztandarów wraz z żołnierzami i młodzieżą stają do szeregów siły robotnicze, pochód których rozpoczęty z faszyzmem w dziedzinie socjalnej, pod sztandarem faszystowskim dojdzie do celu".

Wezwanie kończy się apelem do włoskich żołnierzy: „Żołnierze nie słuchajcie fałszywych rozkazów zdrajców. Wzbraniajcie się przed wydaniem was wrogowi, wzbraniajcie się przed podjęciem walki przeciw waszym niemieckim kolegom. Wszyscy, komu tylko jest to możliwym, winni dalej toczyć walką po stronie Niemców. Pozostali winni wrócić do domu do swych wsi i miast i czekać na dalsze rozkazy. Z cierpienia i hańby niech z naszej woli powstaną Włochy bez skazy i potężne.

WŁOSKI FASZYSTOWSKI RZĄD NARODOWY.

Niemieckie działania we Włoszech mają przebieg planowy

BERLIN. (DNB). Niemieckie działania we Włoszech, podjęte niezwłocznie jak tylko wiadomą stała się kapitulacja Badoglio, mają wszędzie przebieg planowy. Włoskie oddziały na ogół bez większych wypadków, o ile nie zadeklarowały gotowość dalszego prowadzenia walki pod kierownictwem niemieckim, złożyły broń. Lokalny opór został szybko przełamany. Sytuacja w dalszym ciągu jest charakterystyczna pod tym względem, że ważne połączenia komunikacyjne w pełnym zakresie mogą być swobodnie używane.

Jak Duce i naród włoski zostali zdradzeni

BERLIN. (DNB). Według miarodajnych wiadomości z Rzymu, zamach stanu z 25 lipca oraz uprowadzenie Duce rozegrały się następująco:

Po jednym z posiedzeń faszystowskiej Wielkiej Rady udał się Duce do króla, by zażądać od niego pełnomocnitw do obostrzonego postępowania wobec uprawianego przez pewne koła systematycznego sabotażu wojennych wysiłków włoskiego narodu. Zwłaszcza zamierzał on uzyskać pełnomocnictwa do bezwzględnego wystąpienia

(Dalszy ciąg na stronie 2-ej).

Agresja bolszewicka

A. WOJNA POLSKA

Nie dla obrony ustabilizowanych granic kraju, lecz uplanowana i rozbudowana jako potężna broń agresywna, armia sowiecka w ciągu 25 lat swego istnenia stale zwrócona była swem ostrzem przeciw tym punktom europejskego i azjatyckiego kontynentu, które po uprzednim podkopaniu za pomocą akcyj politycznych lub zawdzięczając pomyślnej koniunkturze mogły stanowić odpowiednie miejsce dla dokonania napadu.

W roku 1920 stały armie bolszewickie tuż pod Warszawą. Polska miała wówczas szczęście posiadać w osobie marszałka Piłsudskiego wielkiego polityka i wodza. Agresja bolszewicka została wstrzymana, zaś 20. X. 1920 r. nastąpiło w Rydze zawarcie pomyślnego dla Polski pokoju.

Że bolszewikom już podczas wojny polskiej chodziło o coś więcej niż tylko o obronę granic przeciw „Kapitalistycznej Polsce“ — dowodzą tego zdania różnych sowieckich wielkości:

„Wojna przeciw Judeniczowi, Kołczakowi, Denikinowi była wojna przeciw koalicji, oraz wojną Rosji robotników przeciw Rosji burżuazji. To nie był jeszcze właściwy atak przeciw wersalskiemu pokojowi. Dopiero w wojnie przeciw Polsce zaznaczyło się jej międzynarodowe znaczenie“ (Lenin, tom XXV).

„Skoro Polska stanie się bolszewicką po udzieleniu pomocy Związku Sowieckiego robotnikom polskim, pokój wersalski zostanie naruszony i runą całe międzynarodowe systemy, powstałe wraz ze zwycięstwem nad Niemcami. Francja nie będzie miała wówczas żadnej osłony przed Niemcami i Rosją. Dlatego też kampania czerwonej armji przeciw Warszawie wywoła kryzys międzynarodowy. Jeszcze kilka dni zwycięskiego ataku czerwonej armii — a nie tylko Warszawa lecz zarazem pokój wersalski zostaną zniszczone. W tem właśnie tkwi międzynarodowe znaczenie wojny polskiej“ (Lenin, tom XXV).

W książce „Biografja Tuchaczewskiego“ pisze Roman Gul o odpowiedzialności Lenina za wojne polsko-rosyjską oraz o jego planach zbolszewizowania świata, co następuje:

„Wśród przeciętnych komisarzy ludowych jak zwykle panuje zamieszanie, jeden tylko Lenin prze naprzód, chcąc tak przebić Polskę szlachecką bagnetem na wylot, ażeby ostrze jego poprzez Warszawę sięgało aż po Ren“.

Sowiecki marszałek Tuchaczewski pisze w swej książce „Marsz przez Wisłę“ o istotnem znaczeniu wojny polskiej i o możliwości jej rozszerzenia się nad całą Europą z końcowym celem zbolszewizowania świata:

„Wiadomość o ofenzywie czerwonej armii poruszyła rewolucyjnie klasę robotniczą zachodniej Europy. Rzucone przez polskie mieszczaństwo hasła narodowe nie mogły ukryć rzeczywistości, że rozpoczęła się wojna klasowa. Zrozumiał to proletariat jak i burżuazja Europy — i wstrząs rewolucyjny targnął światem. Nie ulega żadnej wątpliwości, że gdybyśmy mogli pozbawić polską burżuazję jej mieszczańsko - szlacheckiej armii, rewolucja klasy robotniczej w Polsce stałaby się faktem. I pożar ten nie zatrzymałby się w granicach Polski. Jak gdyby dziki potok górski ogarnie on całą zachodnią Europę. Czerwona armia będzie pamiętała o niesieniu rewolucji nazewnątrz. Jeżeli mieszczaństwo Europy kiedykolwiek sprowokuje nową walkę, czerwona armia potrafi je zniszczyć a rewolucję w Europie podtrzymać i rozszerzyć.

B. WOJNA FIŃSKA

W ostatnich dniach 1917 roku jeździł Svinhufvud do Petersburga, by tam osobiście poprzeć sprawę uznania przez Związek Sowiecki niepodległości Finlandii. Pismo senatu zawierało uzasadnienie tego wniosku z wyraźnym powołaniem się na wielokrotnie proklamowane przez Lenina prawo samostanowienia narodów, zaś w zakończeniu dawało wyraz pewności, że Związek Sowiecki nie omieszka dane słowo wcielić w stosunku do Finlandii w czyn.

Apel do podstawowej zasady ideologii bolszewickiej nie chybił swego celu. W wieczór Sylwestrowy 1917 r., po długich godzinach oczekiwania w „Smolnym“, rezydencji władców bolszewickich, otrzymał Svinhufvud, za pośrednictwem Sowieckiego sekretarza generalnego, rezolucję komisarzy ludowych, a sam Lenin wyraził swoje podziękowanie za „pożegnalny list“. Dnia 4 stycznia 1918 r. potwierdził Związek Sowiecki swoje oświadczenie w drodze urzędowej.

Dla Związku Sowieckiego było to nadal niczym innym jak pustą obietnicą. Bolszewicy bynajmniej nie myśleli dochować danego przyrzeczenia i nigdy nie byli też skłonni dawać Finom samodzielności. Umieli oni pozyskać dla swych agresywnych celów resztki armii carskiej przebywające w Finlandii. Z polecenia Lenina zajęli bolszewicy w dn. 28 stycznia 1918 r. stolicę kraju Helsinki. Władza rządowa podług bolszewickiego wzoru została złożona w ręce komisarza ludowego. Zbolszewizowanie Finlandii było kwestią godzin. Wtedy pośpieszyły Niemcy z pomocą oszukanym Finom. 12 kwietnia 1918 r. Helsinki i kraj zostały oczyszczone od bolszewików a wraz z tym zakończyła się pierwsza walka Finów o wolność.

Znamiennym dla stanowiska Związku Sowieckiego wobec Finlandii jest następujące zdanie Stalina z 22 grudnia 1917 r.:

„Przyjrzawszy się uważnie temu, jak Finlandia zdobyła swoją niepodległość, możemy odrazu przekonać się, że istotnie rada komisarzy ludowych mimowoli dała wolność nie narodowi fińskiemu, nie przedstawicielom proletariatu, lecz fińskiej burżuazji“.

W jednym z przemówień swoich w Moskwie, wypowiedział się Mołotow w sprawie fińskiej i oświadczył przy tym, że:

„Wrogo usposobiona wobec naszego kraju polityka obecnego rządu Finlandii zmusza nas celem zabezpieczenia się od zewnątrz do podjęcia natychmiast ostrych środków zaradczych“.

W dn. 30 listopada 1939 r. wojska sowieckie, realizując napad na Finlandię, przekroczyły fińsko-sowiecką granicę wbrew umowie o nieagresji i pokojowym załatwianiu sporów“, którą Związek Sowiecki zawarł z Finlandią w Moskwie w dn. 21 stycznia 1932 r.

12 marca 1940 r. w Moskwie podyktowali bolszewicy Finom warunki pokojowe. Finlandia musiała na podstawie ich odstąpić Związkowi Sowieckiemu: cały przesmyk Karelski z miastem Wyborgiem (Viipuri), z zatoką wyborgską wraz z wyspami, zachodni i północny brzeg jeziora Ładogi z miastami Kexholm, Sortavala, Soujärvi, szereg wysp w fińskich zatokach morskich, teren na wschód od Merkjärvi z miastem Kuolajärvi, jak również niektóre półwyspy.

21 stycznia 1940 r. w Moskwie podczas uroczystości z powodu 16-ej rocznicy śmierci Lenina, sekretarz moskiewskiego okręgowego komitetu Szczerbakow dał następujące wyjaśnienie do wojny sowiecko-fińskiej:

„Obecnie czerwona armia spełnia w Finlandii „wzniosłą misję“, broniąc fiński naród przeciw jego ciemiężcom“.

(„P. D.“)

Jak Duce i naród włoski zostali zdradzeni

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej).

przeciw tchórzliwej dezercji generałów i wyższych oficerów włoskiej siły zbrojnej, które przede wszystkim ujawniło się na Sycylii, przeciw aspołecznemu zachowaniu się wyższego włoskiego korpusu oficerskiego w stosunku do żołnierzy i podoficerów, jak również przeciw wypadkom korupcji w armii i gospodarce wojennej. Żądał on pełnomocnictw do natychmiastowego ostrego wystąpienia przeciw tym reakcjonistom i skorumpowanym elementom, które jedynie odpowiedzialni byli za niepowodzenia włoskiego kierownictwa wojennego.

Duce nie wiedział o tym, że król i marszałek Badoglio już w ciągu poprzednich dni w tajemnicy przygotowywali zamach stanu. Odprowadzany przez mały oddział swojej leibgwardii, wsiadł Mussolini do auta i dał polecenie odwieźć się do prywatnej rezydencji króla. Spotkanie króla Wiktora Emanuela z Mussolinim trwało około dwóch godzin. Król słuchał uważnie i sprawiał wrażenie, że sprawozdanie interesuje go żywo.

Gdy Mussolini skończył swe wywody, król oświadczył: „Muszę panu zakomunikować, że pański następca, w charakterze premiera jest już wyznaczony i faktycznie objął już urzędowanie, jest nim mianowicie marszałek Badoglio. Proszę stanąć do jego dyspozycji“.

Duce, który był tym oświadczeniem całkowicie zaskoczony, odpowiedział, że dla uratowania narodu włoskiego czuje się on dostatecznie silnym przeciwstawić się koronie a w razie potrzeby nawet armii. Mussolini skierował się ku wyjściu, oświadczywszy królowi że powziął już swoją decyzję.

W czasie tej konferencji wydał Badoglio już wszystkie niezbędne zarządzenia, dotyczące zamachu na Mussoliniego. Przekazał on potajemnie władzę policyjną byłemu komendantowi policji Senise, a dowódcy faszystowskiej milicji otrzymał sfałszowaną depeszę, zawierającą zawiadomienie, że milicja w przyszłości stanowić będzie składową część armii. Lokalni komendanci policji zostali wezwani do posłuchu wobec rozkazów marszałka Badoglio. W ten sposób zdrajcy sparaliżowali wszystkie oddziały zbrojne, na których opierał się regime faszystowski.

Kiedy Mussolini przebywał u króla, usunięto samochód i gwardię przyboczną Mussoliniego sprzed bramy wejściowej do Villa Savoia i wysłano ją do odległej alei. Wkrótce po tym przybyło przed prywatną rezydencję króla auto sanitarne pod komendą pewnego pułkownika żandarmów, któremu towarzyszyło kilku oficerów.

Kiedy Mussolini schodził z ostatnich stopni schodów i nie dojrzał swego samochodu, rozkazał donośnym głosem personelowi królewskiego pałacu: „Każcie podjechać mojemu samochodowi!“

W tym momencie przystąpił pułkownik do Mussoliniego i rzekł: „Ekscelencjo, mam rozkaz aresztowania pana. Dlatego proszę wsiąść do tego samochodu“. Mussolini gwałtownie się opierał, został jednak z brutalną przemocą wciągnięty do auta i przywiązany do noszy.

Bardzo szybko oddaliło się auto z Villa Savoia do koszar żandarmerii na Piazza del Popolo, gdzie trzymano Mussoliniego pod bardzo ostrą strażą, a następnie przewieziono go do innego miejsca.

Miejsce jego pobytu było kilkakrotnie jeszcze zmieniane. Zdaje się rzeczą pewną, że Mussoliniego umieszczono w forcie Braschi koło Rzymu, a następnie na wyspie Ponza w zatoce Gaeta.

W taki to zdradziecki i podły sposób uprowadziła klika zdrajców Duce i wydała naród włoski na pośmiewisko i hańbę.

—ooo—

Niemieckie czołgi

BERLIN. Kierownik głównego wydziału czołgów i ciągników przy ministerstwie Rzeszy dla spraw uzbrojenia i amunicji, dr. inż. Walter Rohland, opisuje w zasługującym na uwagę artykule nowoczesną produkcję czołgów w Niemczech produkcję, która dopiero podczas obecnej wojny osiągnęła wyżyny, na jakich w tej chwili się znajduje, aczkolwiek już w poprzednich latach uczyniono w tym kierunku poważne przygotowania. Nie tylko całkowite przestawienie na potrzeby wojny, — powiada autor — wywołało dzisiejsze metody produkcji i wysiłki w kierunku racjonalizacji, lecz także wskutek obmyślonego planowania i skupienia wszystkich sił umożliwiona została taka wytwórczość, która zarówno jeśli chodzi o surowce jak i samą produkcję przewyższyła wszystkie oczekiwania.

Nie będzie to odsłonięciem żadnej tajemnicy, powiada on jeśli się zwróci uwagę, iż początki rozwoju niemieckiej broni pancernej sięgają owych czasów, kiedy warunki układu wersalskiego uniemożliwiały wszelką swobodną pracę konstruktywną. Wówczas posiadanie broni pancernej było zakazane, tak że szczupłe wojsko Rzeszy zmuszone było odbywać ćwiczenia atrapami czołgów z drzewa, papy i blachy. Dopiero w r. 1929 podjęto prace zmierzające do budowy prawdziwego czołgu. Opancerzenie łączono w zwykły sposób śrubami lub nitami, lecz ograniczające przepisy zmusiły wkrótce Rzeszę do szukania budowy lekkiego modelu, a poszukiwania te doprowadziły przed dziesięciu już z górą laty do wprowadzenia spawania. W ten sposób osiągnięto pierwszy etap dalekosiężnego celu i zakończono do pewnego stopnia okres rozwoju, który od atrapy z dykty i osłoniętego wozu policyjnego doprowadził do czołgu wywiadowczego a w końcu do czołgu bojowego.

Ogólnie sądzono, że zasadniczą wytyczną przy budowie winno być to, by najbardziej decydującymi czynnikami była szybkość i opancerzenie. Również nowy czołg „tygrys“ skonstruowany został według tych założeń. Opacerzenie wspomnianego 60-tonowego czołgu okazało się conajmniej równowartościowe z opancerzeniem wszystkich dotychczasowych czołgów zagranicznych. Również i w tym wypadku opancerzenie czołgu bywa spawane.

Szczególne znaczenie dla zdolności bojowej czołgu posiada motor. Pod tym względem rozwój prowadził najpierw od 65 PS do uwielokrotnienia tej cyfry i wzrasta wciąż jeszcze. Dobre przekształcenie używanych motorów Ottona jest tak nadzwyczajne, że dorównują one w użyciu i sile prawie każdemu motorowi Diesla. Nadają one czołgowi, zajmując stosunkowo małą przestrzeń, znaczną szybkość a w połączeniu z zastosowanymi obecnie specjalnymi przyrządami kierowniczymi wielką zwinność. Reszta wyposażenia nowoczesnych czołgów niemieckich jest — jak tego od znanej zdolności produkcyjnej przemysłu niemieckiego należało się spodziewać — wzorowa. Doskonała jakość przyrządów optycznych i iskrowych użyczyła czołgom niemieckim wartości bojowej, która zdała egzamin na wszystkich teatrach wojny.

Jako szczególnie sprzyjająca technicznemu rozwojowi czołgu okazała się, jak powiada dalej dr. Rohland, przede wszystkim ścisła współpraca między konstruktorem a fabryką. Przez to program budowy czołgów aż do ostatniej sztuki był zawsze całkowicie wykonywany. Produkcja spoczywa dzisiaj w najściślejszej współpracy z urzędem zbrojeń wojskowych w rękach komisji czołgowej pod kierownictwem dr. Porsche, konstruktora czołgu narodowego; nad produkcją czuwa autor niniejszego artykułu a próby przeprowadza generał - pułkownik Guderian, generalny inspektor wojsk pancernych, który równocześnie reprezentuje wymagania frontu.

Z artykułu dr. Rohlanda, kierownika głównej komisji czołgowej w ministerstwie Speera.

(„Wilnaer Zeitung“)

Oburzenie w Japonii
Współpraca z Niemcami nienaruszona

TOKIO. (DNB). Uplanowana zdrada rządu włoskiego wywołała — jak pisze „Tokio Asahi Schimmun“ — nie tylko w Niemczech lecz także w całym narodzie japońskim ogromne oburzenie. Już wypowiedziane w swoim czasie oświadczenie Badoglio po objęciu przez niego rządu zdradzało małą chęć do dalszej walki.. Lecz zdaje się, że Niemcy przewidziały ten wypadek i przygotowały się na najgorsze. Niemiecki wał żelazny, osłaniający Europę, nie zachwiał się przez to w żadnym wypadku. Lecz jeśliby Anglicy i Amerykanie mieli w przyszłości całkowicie zapanować na Morzu Śródziemnym to trzeba się liczyć z tym, że nieprzyjacielska flota śródziemnomorska przybędzie na Ocean Indyjski. Japonia musi i będzie nadal kontynuowała współpracę z Niemcami.

„Europa walczy dalej“

PRESZBURG. (DNB). 8 września 1943 r. pozostanie czarną datą w historii Włoch, albowiem w tym dniu król włoski i rząd Badoglio oddali naród włoski na łaskę i niełaskę nieprzyjacielowi, dla którego nie ma nic świętego i który w barbarzyński sposób zburzył najcenniejsze zabytki włoskiej kultury — pisze „Gardista“, gazeta, która podobnie jak i pozostała prasa słowacka, podaje na pierwszej stronie pod wielkimi tytułami wiadomości dotyczące kapitulacji Włoch. Chociaż fakt zawieszenia broni między Włochami i ich wrogami był już do przewidzenia — pisze dalej gazeta — to jednak sposób, w jaki odbyła się kapitulacja, zaskoczył cały świat. Byłoby wielkim błędem, gdyby ktoś sądził, że w Europie, która walczy z bolszewizmem może dojść choćby do najmniejszych wstrząsów. Europa i bez Włoch spełniać będzie nadal swą misję.

Gazety słowackie podkreślają przede wszystkim fakt, że w czasie, kiedy zawieszenie broni było już podpisane, w Rzymie oświadczono, że mowy nie ma o kapitulacji, a takie postępowanie równa się jawnej zdradzie.

Sowiety będą brały udział w rządach nad Morzem Śródziemnym

LIZBONA. (DNB). Reuter dowiaduje się z miarodajnych źródeł w Waszyngtonie, że jest projektowana komisja, w której weźmie udział także przedstawiciel Sowietów. Komisja ma się zająć zagadnieniami, które wynikają z działań na Morzu Śródziemnym. Tej wiadomości odpowiada doniesienie sprawozdawcy dyplomatycznego pisma „Daily Telegraph“, według którego zaproponowano znajdującemu się tym czasem w Londynie byłemu ambasadorowi sowieckiemu Majskiemu, aby Rosja Sowiecka wysłała przedstawiciela na Sycylię.

Sowiety ujawniają przy traktowaniu spraw, tyczących się Morza Śródziemnego wielką ruchliwość która świadczy o silnej aktywności polityki sowieckiej. Przy tym chodzi tu podobno mniej o politykę jak o dążenie, aby otrzymać możliwie najrychlej dla celów agitacyjnych te okręgi, gdzie Anglo-Amerykanie występują z inicjatywą wojenną. Tak było w Afryce Północnej, tak jest na Sycylii, tak ma być w Kalabrii. Sprzymierzeńcom anglo-amerykańskim nie zostaje nic innego, jak spełnienie życzeń sowieckich na wszelki sposób, ponieważ nie mają odwagi swemu wielkiemu sprzymierzeńcowi odmówić w najbliższym życzeniu, gdyż potrzebują go obecnie więcej niż kiedykolwiek.

„Alarmująco niewystarczające“
Dziennik angielski o sytuacji aprowizacyjnej w Związku Sowieckim

GENEWA. (DNB). Z okazji sprawozdania z pomocy i dzierżawy USA za drugi kwartał 1943 r. gazeta edynburska „Scotsman“ pisze o położeniu zaopatrzeniowym w Związku Sowieckim. Związek Sowiecki, pisze gazeta, produkuje zupełnie niewystarczająco środki żywnościowe, ażeby pokryć minimalne swoje zapotrzebowanie. Dlatego też wysyła Ameryka do Związku Sowieckiego setki tysięcy ton środków żywnościowych. Jednak dostawy są niewystarczające, ażeby poprawić istotnie położenie żywnościowe ludności cywilnej, której rację żywnościowe są „alarmująco niedostateczne“. Najlepiej odżywiani robotnicy przemysłu zbrojeniowego otrzymują dwa funty mięsa na miesiąc. W dużych miastach ludność z wyjątkiem dzieci do lat sześciu nie otrzymują zupełnie mleka i masła.

Konferencja 3 mocarstw

GENEWA. (DNB). Według doniesienia agencji Exchange z Waszyngtonu, doszło do skutku wzajemne porozumienie się z jednej strony USA i Anglii, a z drugiej strony Związku Sowieckiego w sprawie odbycia „konferencji trzech mocarstw“. Tymczasem są prowadzone narady co do miejsca, terminu i uczestników. Łącznie z tym zapewniają, jak dalej powiedziane w doniesieniu, że Roosevelt i Churchill są gotowi „odbyć dalsze podróże“, aby tylko spotkać się ze Stalinem osobiście.

Nowy system ubezpieczeń społecznych

Z dniem 1 lipca 1943 r. wprowadzono dla miejscowej ludności nowy system ubezpieczeń społecznych, regulujący ubezpieczenie bo robowe i ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków.

W tym celu w Generalnym Okręgu Litwy utworzono Urząd Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Kownie.

W związku z tym zwraca się uwagę pracodawców na następujące szczegóły:

Wszyscy pracodawcy obowiązani są do prowadzenia t. zw. kartoteki wynagrodzeń zatrudnionych, z uwzględnieniem nazwiska i imienia pracobiorcy, okresów w jakich się wynagrodzenie wypłaca (tygodniowo, miesięcznie) z wykazaniem brutta oraz netta wynagrodzenia.

Pracownicy umysłowi, których roczne wynagrodzenie przewyższa 3 600 RM., powinni być ubezpieczeni tylko od nieszczęśliwych wypadków. Ubezpieczenie chorobowe ich nie obowiązuje. Mają oni wszakże prawo ubezpieczać się dobrowolnie.

Świadczenia za ubezpieczenia chorobowe i od nieszczęśliwych wypadków wynoszą 7 proc. faktycznego zarobku pracobiorcy. Rozdziela się je następująco:

Ubezpieczenie chorobowe — 6%, od nieszczęśliwych wypadków — 1%.

Świadczenia za robotników wschodnich wynoszą:

za zatrudnionych w przemyśle — 7% od wynagrodzenia plus podatek robotników wschodnich,

za zatrudnionych w rolnictwie i gospodarce leśnej po 0.08 RM dziennie,

za zatrudnionych w gospodarstwie domowym po 2,50 RM miesięcznie.

Przy obrachowywaniu świadczeń wynagrodzenie w naturze ocenia się podług norm ustalonych oficjalnie. Świadczenia za uczniów, nieotrzymujących żadnego wynagrodzenia ani w gotówce, ani w naturze, oblicza się, biorąc za podstawę 12 RM miesięcznie.

Fenigi ogólnej sumy świadczeń zaokrągla się w dziesiątkach.

Do czasu osobnego zarządzenia, świadczenia płacą tylko pracodawcy. A więc, od wynagrodzeń pracowników, nie czyni się na ten cel żadnych potrąceń.

Poczynając od 1 lipca 1943 r. pracodawca przeprowadza rozrachunek każdego miesiąca z odpowiednim miejscowym urzędem (oddziałem) Ubezpieczeń Społecznych, na specjalnych blankietach, w terminie 5 dni roboczych każdego następnego miesiąca. Przy rozrachunkach lub korespondencji z urzędem Ubezpieczeń Społecznych, pracodawca winien zawsze wskazać numer swego konta rozrachunkowego.

ZADANIA I OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW

1. Rozrachunki świadczeń za przymusowo ubezpieczonych, pracodawcy przeprowadzają sami.

2. Pracodawcy również obliczają i wypłacają wszelkie zasiłki, przewidziane pracownikom z tytułu ich ubezpieczeń (chorobowe, rodzinne, drobnych wypadków, pogrzebowe). O wysokości zasiłków pieniężnych patrz punkt 7.

3. Wypłacone zasiłki pieniężne pracodawca odlicza od sumy świadczeń, składając o tym sprawozdanie miejscowemu urzędowi (oddziałowi) Ubezpieczeń Społecznych, lub do punktu rozliczeniowego, zestawione na odwrotnej stronie miesięcznej listy, poszczególnie natomiast, — na liście rozchodowej. Oryginał listy rozchodowej z załącznikami pracodawca przechowuje dla Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. Pozostałą sumę świadczeń, po wypłaconych zasiłkach pieniężnych pracodawca wpłaca do lokalnego urzędu (oddziału) względnie punktu rozliczeniowego w terminie wskazanym w punkcie 10.

4. Ponadto pracodawca powinien posiadać w zapasie znaczki (1 znaczek — 15 fen.), które otrzymuje się w odnośnym urzędzie i w razie potrzeby, wydaje się ubezpieczonym za opłatą. W razie nieszczęśliwego wypadku, oraz żądania zapomogi porodowej, znaczek niepotrzebny. Ubezpieczonych chcących uzyskać pomoc z urzędu, po przerwaniu stosunku do pracy, odsyła się do miejscowego urzędu ubezpieczeń.

5. Niezdolni do pracy (chorzy) natychmiast donoszą pracodawcy o chorobie. Jeśli o wypadku choroby nie doniesie się w ciągu 3 dni od dnia niezdolności do pracy, — zasiłek chorobowy wypłacony zostanie tylko od daty doniesienia.

6. Zasiłki pieniężne chorobowe, porodowe i rodzinne, dla posiadających prawo do ich otrzymania ustala i wypłaca pracodawca. Zasiłek chorobowy może być częściowo lub wcale nie wypłacony o ile chory dopuścił się świadomego samouszkodzenia lub stracił zdolność do pracy w bójce przez siebie spowodowanej.

Zasiłek chorobowy nie przysługuje dopóki się otrzymuje wynagrodzenie. Dodatki pracodawców do zasiłku chorobowego nie wstrzymują wypłaty zasiłku chorobowego, do chwili, gdy obie sumy (zasiłek chorobowy i dodatek pracodawcy) nie przewyższają netta wynagrodzenia.

7. Zasiłki pieniężne, z wyjątkiem robotników wschodnich, oblicza się na podstawie wynagrodzenia. Za podstawową sumę wynagrodzenia bierze się część zarobku brutto, odpowiadająca dniówce jednego kalendarzowego dnia ostatnich czterech tygodni (na ustalenie zasiłku porodowego — 13 tyg.). Podstawową sumą wynagrodzenia dla pracowników otrzymujących pensje miesięcznie lub co dwa tygodnie, jest średnia, wynagrodzenie brutto ostatniego miesiąca kalendarzowego (dla ustalenia sumy zasiłku porodowego bierze się średnią trzech ostatnich miesięcy).

PRZYKŁAD OBLICZANIA

Przed chorobą wynagrodzenie 4 pełnych tygodni było 140 RM. Te cztery tyg. stanowią 28 dni, czyli na dzień wypada 5 RM. To właśnie — podstawowa suma wynagrodzenia. 50 proc. podstawowego wynagrodzenia — 2.50 RM. co właśnie stanowi zasiłek chorobowy. 50 proc. zasiłku chorobowego — 1.25 RM. (zaokrąglamy fenigi w pełnych dziesiątkach) — 1.30 RM. co stanowi zasiłek rodzinny, 25 proc. zasiłku chorobowego — 0.62 RM. — 0.70 RM. co stanowi zasiłek na drobne wydatki. Zasiłek pogrzebowy ubezpieczonego składa się z dniówek podstawowego wynagrodzenia pomnożonej przez 15, czyli w tym wypadku — 5 RM. × 15 = 75 RM. Obliczenie podstawowego wynagrodzenia na uzyskanie sumy zasiłku porodowego jest identyczne, z tą różnicą, że tym razem za podstawę bierzemy nie 4, lecz 13 tygodniowy okres wynagrodzenia.

Przy wynagrodzeniu miesięcznym oblicza się następująco: wynagrodzenie miesięczne za luty — 120 RM. Miesiąc ma 30 dni, czyli na jeden dzień wypada 4 RM. co właśnie stanowi podstawę wynagrodzenia. (Przy obliczaniu podstawy wynagrodzenia tydzień liczy się 7 dni, miesiąc 30 dni).

Uczniom, nie pobierającym żadnego wynagrodzenia, prócz najmniejszego zasiłku pogrzebowego, nie przysługują żadne.

8. W wypadku, gdy naskutek polecenia lekarza, potrzebne jest leczenie w szpitalu lub domu położniczym, odnośny urząd miejscowy na zapotrzebowanie pracodawcy czy ubezpieczonego wydaje odpowiednie skierowanie.

9. Opiekę nad chorymi oraz postępowanie chorych reguluje statut szpitala. Pracodawca zobowiązany zaznajomić swych pracowników ze statutem danego szpitala.

10. Wypłacane zasiłki pieniężne (przewidziane w p. 2) pracodawca pokrywa ze świadczeń, składając z tego odpowiednie sprawozdanie do Ubezpieczalni do dnia 5 za każdy ubiegły miesiąc. Rozrachunki przeprowadza się na specjalnie w tym celu ustalonych formularzach.

11. Wszelkie potrzebne blankiety pracodawcy otrzymują z urzędu Ubezpieczeń Społecznych.

(Dalsze szczegóły podamy w najbliższym numerze)

Krótkie wiadomości

BUKARESZT. (DNB). W Rumunii włączono do Sekretariatu dla pracy komisariat generalny dla spraw żydowskich, który ma uregulować obowiązek pracy żydów.

×

GENEWA. (DNB). W USA już daje się odczuwać brak materiału wojennego, ponieważ wytwórczość zmniejszyła się znacznie, jak uskarża się kierownik urzędu przygotowania broni, generał porucznik B. B. Sometvell.

×

SALONIKI. (DNB). Rząd egipski ogłasza oficjalnie o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych z Sowietami.

×

SZTOKHOLM. (DNB). Druga katastrofa kolejowa, która zdarzyła się w ciągu 24 godzin w pobliżu Syracuse w stanie amerykańskim Kansas, pochłonęła, według komunikatu Reutera z Philadelphii, 71 ofiar śmiertelnych. W szpitalach znajduje się 123, przeważnie ciężko rannych.

×

BUENOS AIRES. (DNB). Rząd argentyński nakazał, aby na całym obszarze republiki utworzono czynne i bierne urządzenia przeciwlotnicze. Organizację tych urządzeń podporządkowano ministerstwu wojny, a w pasach przybrzeżnych — ministerstwu marynarki.

×

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjski minister pracy oświadczył, jak podaje brytyjska służba prasowa, na posiedzeniu kongresu, że Związek Sowiecki zapłacił „straszliwą cenę" w ludziach. Następnie Bewin powiedział, że Związek Sowiecki „zrównał się" w ciągu dziesięciu lat z innymi częściami świata. Nawiązując do stosunków między Wielką Brytanią a Związkiem Sowieckim Bewin oświadczył, że rząd brytyjski opierał się na pakcie anglo-sowieckim i na „odpowiedniej współpracy".

×

VIGO. (DNB). Według wiadomości, nadchodzących z Rio de Janeiro, nastrój w stosunku do wojny Roosevelta doznał wśród ludności brazylijskiej znacznego osłabienia. Prezydent państwa brazylijskiego, Vargas, widział się wobec tego zniewolonym, z okazji narodowego święta brazylijskiego zająć w ostrych słowach stanowisko wobec krytyków i pesymistów z narodu brazylijskiego. Zaznaczył on, że w tych ciężkich chwilach każdy Brazylijczyk musi wyrzec się wygód i osobistych korzyści. Teraz nie czas na politykę opurtunistyczną.

Vargas wszelako zapomniał dodać, że nieprzychylny nastrój Brazylijczyków jest skutkiem wojny, do której dała się Brazylja wciągnąć prze Roosevelta.

×

GENEWA. (DNB). Znany korespondent lotniczy londyńskiego pisma, „Evening Standard" Oliver Stewart, zajmuje się jakością samolotów niemieckich. Nie należy o tym w Anglii zapominać, pisze on, że maszyny niemieckie są nadzwyczaj dobre. W szczególności Niemcy nie ustępują swymi myśliwcami w żadnym wypadku aliantom. Focke Wulf 190 wzbudza podziw wszystkich fachowców, którzy mieli możność choć raz poznać ten wybitny typ samolotu niemieckiego.

Propaganda przeciwpożarowa w okręgu wileńskim

W minionym okresie letnim dyrekcja przeciwpożarowa m. Wilna zorganizowała na szeroką skalę akcję propagandy przeciwpożarowej na prowincji. Po zakończeniu zapoznawania mieszkańców Wilna z bombami zapalającymi, poczynając od dnia 24 czerwca, w każdą sobotę i niedzielę funkcjonariusze Wileńskiej Straży Przeciwpożarowej oraz strażacki zespół artystyczny wyjeżdżali do różnych miejscowości w okręgu. Odwiedzono w chronologicznym porządku: Troki, Landwarów, Święciany, Podbrodzie, Łyntupy, Niemenczyn, Olkieniki, Ejszyszki, Żyżmary, Jewie papiernię w Grzegorzewie, Miedniki, Oszmianę, Hanuszyszki, Wysoki Dwór, Rudziszki, Żośle, Koszedary, Dukszty Daugieliszki, Kołtyniany, Nową Wilejkę, Szumsk, Mickuny, Wiłkomierz i Mejszagołę. Ogółem na 26 pokazach zademonstrowano bomby zapalające, oraz wygłoszono krótkie objaśnienia o ochronie plonów przed ogniem, oraz o obronie przeciwpożarowej. W pokazach tych wzięło udział około 45 — 50 tysięcy widzów. Wszelkie wyjaśnienia były wygłaszane po litewsku i po polsku. Przeważnie pokazy bomb przeprowadzał sierżant Mażeika, a kilkakrotnie też kpt Szymkiewiczius. W rezultacie tej akcji liczne rzesze zaznajomiono ze zwalczaniem bomb zapalających, a także z ogólnymi podstawami ochrony przeciwpożarowej.

Ze wszystkich pokazów na szczególne wyróżnienie zasługuje pokaz w Oszmianie, gdzie dzięki inicjatywie powiatowego inspektora pożarnictwa p. Borkowskiego zorganizowano prawdziwe święto strażackie. Również w czasie ostatniego wyjazdu do Wiłkomierza, w mieście tym urządzono aż dwa pokazy. Oprócz tego w ostatnich dniach zorganizowano pokaz działania i gaszenia bomb zapalających i występy artystyczne w fabryce futrzarskiej „Kailis", gdzie brali również udział robotnicy z fabryk ‚Welfa" i „Ziedas". Zespół artystyczny wystąpił również ze swoim programem przed rannymi żołnierzami niemieckimi i legionistami hiszpańskimi w parku pałacu Napoleona. Zakończeniem tej letniej akcji propagandowej był wieczór towarzyski, jaki odbył się w dniu 31 sierpnia w lokalu dyrekcji przeciwpożarowej. W kilku przemówieniach zobrazowano ogólne rezultaty całej akcji propagandowej. Na zakończenie wieczoru zespół zademonstrował gościom niektóre numery ze swojego repertuaru artystycznego. (f)

Mieszkańcy!

Chrońcie swe życie przed bombami lotniczymi

Przystąpcie natychmiast do pracy!

Niemieckie miotacze

BERLIN. Obserwowanie baterii miotaczy podczas ognia robi na współwalczących wrażenie wybuchu wulkanu. Sprawozdawca wojenny dr. Eugeniusz Feederle opisuje działanie baterii miotaczy w następujący sposób: Kanonierzy w okopach ochronnych, oddalonych o 25 metrów od miotaczy wkładają klucz do elektrycznej maszyny zapalającej. Ognia! Silny promień płomieni wydaje syczący huk z sześciu dział wstecz, wyrywa z niesamowitą siłą strzępy murawy z ziemi i rozsypuje się tysiącami iskier. W drobnym ułamku sekundy wylatuje w ciemność nocy potężnymi łukami sześć rakiet. Jak komety ziejące ogniem z ogonem 400 metrowej długości, oświetlają one krajobraz jak błyskawica, oślepiają oczy. Jednocześnie napełnia powietrze straszliwe piekielne wycie, jak bliskie syreny.

Wygląda to na przeciągłe wycie olbrzymiego atakującego drapieżnego zwierza. Jeszcze jęczy w powietrzu, wstrząsająca nerwy pierwsza salwa, a już zamki wypuszczają drugą, trzecią, czwartą, piątą szóstą salwę. Na prawo i lewo wylatuje ognisty promień jeden za drugim w ciemność nocy. Smoki ryczą na nowo. Ciągle buczą nowe fale ognia i wybiegają ku niebu pozostawiając słabą chorągiewkę dymu, tak że dech zapiera. Potem nagle największa ciemność i cisza. W przeciągu kilku sekund 36 rakiet jest rzuconych w stronę nieprzyjaciela. Wsłuchujemy się w noc. Nagle podejmuje się w oddali głuchy huk. Ziemia drży. Bezustannie panuje nieustanna burza na horyzoncie, skierowana na ożywioną boczną drogę w sowieckim stanowisku wypadowym i na lasek przepełniony wojskiem. Na to spada 36 granatów, — będą one miały swój skutek.

Bateria miotająca, znajdująca się możliwie najbliżej głównej linii bojowej, znika w kilka minut ze stanowiska bojowego. Nieprzyjaciel widział olbrzymie snopy ognia. Może będzie chciał dać na nie odpowiedź. Dlatego precz z tego miejsca na inne. Miotacze muszą być ruchliwe i dla tego jest możliwe tylko ogólne szybkie strzelanie.

Kobiety! Nie narażajcie swoich dzieci na niebezpieczeństwo bolszewizmu!

Pracujcie w Rzeszy!

„Wiadomości Urzędowe" Komisarza Rzeszy dla Kraju Wschodniego

KOWNO. (DNB). — Stosownie do drugiego Rozporządzenia odnośnie formy ogłoszenia ustawodawstwa Komisarza Rzeszy dla Kraju Wschodniego, wydane przez Komisarza Rzeszy enuncjacje urzędowe (Szczególnie: obwieszczenia, regulaminy taryfowe, wyjaśnienia wykonawcze, uzasadnienia urzędowe) będą ogłaszane w „Wiadomościach Urzędowych Komisarza Rzeszy dla Kraju Wschodniego" („Amtlicher Anzeiger des Reichskommissars für das Ostland", Skrót: AARKO). Opublikowane w tym wydawnictwie enuncjacje urzędowe nabierają mocy prawnej 8-go dnia po ogłoszeniu, o ile nie jest zastrzeżony inny termin.

Jeżeli w dotychczasowych przepisach ustawowych przewidzianem jest, że obwieszczenia mają być ogłoszone w dziennikach urzędowych, w gazetach codziennych lub innych pismach — miejsce ich odtąd zajmują „Wiadomości Urzędowe".

×

Jak głosi uzasadnienie urzędowe do wprowadzenia AARKO, okazało się koniecznem zamieszczać, prócz rozporządzeń ujętych w uroczystą i ciężką formę, i inne enuncjacje urzędowe prawa materialnego. Pozatem pojęcie rozporządzenia nie jest stosowne dla wszystkich bez wyjątku przepisów prawnych, ponieważ rozporządzenie przywiązane jest do pewnej określonej formy, która nie daje się zachować w odniesieniu do wszystkich przepisów prawnych. Do tego dochodzi wzgląd, że i inne enuncjacje urzędowe (naprzykład, wyjaśnienia wykonawcze, okólniki, obwieszczenia) muszą być udostępnione publiczności. Dla wydrukowania wszystkich enuncjacyj urzędowych Dziennik Rozporządzeń nie wystarcza. Dla tego też za zgodą Ministra Rzeszy dla zajętych terenów wschodnich został stworzony AARKO.

Wydawcą „Wiadomości Urzędowych", mających w skrócie dla użytku służbowego nazwę AARKO a wydawanych przy Deutsche Verlags- und Druckerei gesellschaft Ostland m. b. H. w Rydze, jest Komisarz Rzeszy dla Kraju Wschodniego. AARKO mają umożliwić towarzystwom wschodnim, związkom gopodarczym jak również innym bursom, przedsiębiorstwom lub związkom ogłaszanie swych enuncjacyj ze skutkami prawnymi, o ile są one ogólnej natury, w wydawnictwie urzędowym.

Nr. 1 AARKO ukazał się właśnie z datą wydania z 25 sierpnia 1943 r i zawiera — by służyć tu przykładem treści wiadomości — między innemi obwieszczenie w sprawie najwyższych cen drzewa nieobrobionego, przepisy o sortowaniu tartego drzewa iglastego, rozporządzenie w sprawie filmów w RKO oraz obwieszczenie o warunkach handlowych w odniesieniu do sadzeniaków.

—ooo—

Ostatnie wezwanie do natychmiastowego wyrębu drzewa

Wezwaniem tym zwracamy się po raz ostatni do przedsiębiorstw gospodarstwa przemysłowego w sprawie natychmiastowego i koniecznego zatroszczenia się o to, żeby ich zatrudniony personel wziął udział bez wyjątku w akcji wyrębu drzewa. Każdy członek personelu zobowiązany jest wyrąbać drzewo dla swego użytku domowego oraz dodatkowo 50 proc. dla potrzeb ogółu.

Jak wykazują dotychczasowe rezultaty wyrębu, duża część personelu przedsiębiorstw nie wypełniła jeszcze swych obowiązków. Leży to jednak w interesie ogółu jak i w interesie samych przedsiębiorstw, ażeby personel ich wypełnił publiczną powinność pracy, dając w ten sposób możność przebywania zimą swym pracownikom i robotnikom w ogrzanych pomieszczeniach na miejscu pracy. Dla wyrębu drzewa powinne być wydawane natychmiast konieczne urlopy. Ponieważ czas nagli, wyrąb odpowiedniej ilości drzewa powinien odbywać się w sposób celowy we wspólnej pracy przez wszystkich członków personelu. O wyznaczenie miejsca wyrębu drzewa należy kierować się do generalnej dyrekcji nadleśnictwa w Kownie.

Przypomina się członkom personelów przedsiębiorstw, że nie mogą oni liczyć na otrzymanie opału od jakichkolwiek urzędów, jeżeli oni sami nie wypełnią swoich obowiązków.

Izba gospodarcza Litwy.

Wiadomości z dnia

PIĄTEK
10 Wrzesień
Mikołaja
Wschód słońca 4.49
Zachód słońca 17.52

W dniu dzisiejszym zaciemniamy okna od godz. 19.30 do 05.05.

— KARTKI ŻYWNOŚCIOWE I NA MLEKO DLA PRACOWNIKÓW I ROBOTNIKÓW URZĘDÓW, PRZEDSIĘBIORSTW I FABRYK. Podajemy do wiadomości, że kartki żywnościowe i na mleko 21 okresu wyżywieniowego będą wydawane dla pracowników i robotników urzędów, przedsiębiorstw i fabryk na podstawie złożonych list.

Uprasza się kierowników urzędów, przedsiębiorstw i fabryk o składanie list swoich pracowników i robotników w odpowiednich Rejonowych Punktach Rozdzielczych do dnia 11 września włącznie. (K)

— ZAWIADOMIENIE DLA PP. LEKARZY **(do wiadomości ubezpieczonych).** Lekarze skierowujący ubezpieczonych do szpitala wypełniają blankiet F. 270 i z tym blankietem kierują chorego do Urzędu Ub. Społ. (Gedimino 27, pok. 207 od g. 12—15), tam będzie wydane choremu zaświadczenie przyjęcia do szpitala, F. 271.

Skierowując do szpitala członków rodziny ubezpieczonego, uprzedzić, by mieli ze sobą zaświadczenie, stwierdzające, że są na utrzymaniu ubezpieczonego. Takie zaświadczenie wydaje pracodawca

Wileński Urząd
Ubezpieczeń Społecznych

— NOWY ROZKŁAD PRZYJĘĆ CHORYCH W II POLIKLINICE. Po reorganizacji powszechnego lecznictwa, II-ga Poliklinika przeorganizowała się i już z dniem 1 września kolektyw lekarzy specjalistów II Polikliniki przyjmuje w lokalu przy ul. Wielkiej Nr. 51 jak dawniej. Przyjmowani są chorzy ubezpieczeni w Kasie Chorych i pacjenci prywatni.

Obecnie chorzy przyjmowani są na podstawie nowego zarządzenia to znaczy zgłaszający się powinni posiadać nowo wydane książeczki ubezpieczeniowe t. zw. Draudimo kortele. Nie posiadający tych książeczek pracownicy instytucyj wojskowych jak: HKP, koleje, Grosse Heeres Baudienstelle i innych muszą przedstawić zaświadczenie swych instytucyj stwierdzające, że odnośna instytucja zobowiązuje się zapłacić koszta leczenia. Chorzy, którzy nie mają żadnych zaświadczeń płacą za wizytę 5 RM. Inwalidzi wojenni, rodziny wywiezionych do Zw. Sow. i inni nie pracujący, muszą się wykazać zaświadczeniem, stwierdzającym, że są członkami instytucji, która pokryje za nich koszta leczenia.

Obecnie chorym przysługuje prawo dowolnego wyboru lekarza bez uprzedniego skierowania.

Przyjmują lekarze następujących specjalności:
chorób: wewnętrznych,
„ nerwowych i psychiatr.
„ uszu, gardła i nosa,
„ skórno-wenerycznych.
„ kobiecych,
„ i chirurgicznych.

W Poliklinice czynny jest gabinet elektrolecznicy, również wykonywane są masaże i injekcje. Poliklinika czynna od g. 9 do 17.

Kolektyw Lekarzy Specjalistów.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

— W SPRAWIE KAR PIENIĘŻNYCH. Zdarzają się wypadki, że kierownicy urzędów i przedsiębiorstw nakładają kary pieniężne na robotników opuszczających dni pracy, opóźniających się lub w inny sposób przekraczających przepisy instytucji, w wysokości nierzadko 5-cio dniowego zarobku.

Donosi się i ostrzega, że nie wolno nakładać kar w takiej wysokości, gdyż sprzeczne to jest z okólnikiem normującym te sprawy. Kierownikom urzędów, przedsiębiorstw i instytucji wolno karać robotników grzywną nie większą niż jednodniowy zarobek. (ł)

— UZASADNIONE SKARGI PRZECHODNIÓW. Przechodnie w dalszym ciągu uskarżają się na to że jeszcze dotychczas nie pomalowano na biało schodów na Placu Katedralnym, oraz że piasek zmyty z góry Buffałłowej leży kupami tuż obok chodnika na ul. Jakóba Jasińskiego. Ciemne wieczory powodują wskutek tego coraz częstsze wypadki. (k)

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK RYBAKA. We wtorek 7-go b. m. o godzinie 18-ej, nad brzegiem Wilii przy ul. Meczetowej, pod starym zniszczonym płotem fabrycznym łapał ryby 34-letni Aleksander Stankiewicz. W pewnej chwili zawalił się stary płot przygniatając rybaka. Świadkowie wypadku pośpieszyli Stankiewiczowi z pomocą i wezwali Pogotowie Ratunkowe, które stwierdziło u niego bardzo silne potłuczenie całego ciała i przewiozło go do szpitala św. Jakóba. Płot padając przygniótł także dwie pasące się nad brzegiem rzeki kozy. (k)

— PROTOKÓŁY ZA PODWYŻSZANIE CEN. W poniedziałek 6-go b. m., policja spisała 6 protokułów za podwyższanie cen, w tym 2 za handel samogonem. Tego samego dnia ukarano grzywną (na miejscu) 28 osób, którzy nie przestrzegali cennika urzędowego. (k)

— ZŁAPANO HANDLARZY MIĘSEM. Policja zatrzymała w dniu 6-go b. m. Jana Stankiewicza (Kalwaryjska Nr. 34 m. 8) i Wasilija Spiekowa (Kalwaryjska Nr. 83 m. 24), którzy wieźli do miasta dużą ilość mięsa. Towar skonfiskowano, a obu handlarzy zamknięto na Łukiszkach. (k)

Co raz to nowe ustępstwa wobec Sowietów

BERLIN. (DNB). W kołach politycznych Berlina wskazywano niejednokrotnie na dążenia sowieckie zapewnienia sobie wpływów tam gdzie Moskwa ma zamiar rozszerzać swoją akcję. Dotyczy to, jak obecnie zaznaczają na Wilhelmstrasse, sprawy wysłania bolszewickiego przedstawiciela do Francuskiej Afryki Północnej, jak również i życzenia Sowietów wzięcia udziału w rozwiązywaniu zagadnień odnośnie Morza Śródziemnego. Doniesienie Reutera z Waszyngtonu stwierdza obecnie, że liczą się tam z tym życzeniem, ponieważ wysłannik Moskwy zasiada w komisji do uregulowania spraw śródziemnomorskich i otrzymuje głos. W taki sposób dostatecznie oświetlona jest próba, jak podkreślają na Wilhelmstrasse, zbagatelizowania ze strony kół anglosaskich daleko idących żądań sowieckich.

V

Ze zdrowego kwitnącego
chłopa pozostał tylko cień
Łazi jak duch pokutujący
po lesie

KINA

Wehrmachtkino II Vilniaus (Wileńska) 38
„Maneż"

„CASINO" Pilies (Wielka) 47, tel. 6—77
„Pożar w oceanie"

„ADRIA" Didžioji (Wielka) 36, tel. 10-37
„Letnia miłość"
Godz. 15, 17, 19

„MUZA" Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-62
„NASZA PANNA DOKTÓR"

„AUSZRA" Pylimo (Zawalna) 4, tel. 10-78
„BAL PARÉ"

„GRAŻYNA" w N.-Wilejce.
„Niewierny Eckchard"

Specjalna pracownia maszyn do szycia B. Wojniłowicza
Vokiečių (Niemiecka) 7-1
naprawia maszyny do szycia wszelkich typów i konstrukcji. Kupuje używane maszyny i ich części.

Państwowa Huta Szklana „KALVARIJA"
poszukuje majstrów hutników, bankarzy oraz niekwalifikowanych robotników kobiet i mężczyzn.
Wynagrodzenie akordowe. Warunki pracy dobre. Przy fabryce jest stołówka dla robotników. Specjaliści są zwalniani od wszelkich prac przymusowych. Zwracać się do biura: ul. Turgaus (Targowa) Nr. 3.

KUPUJĘ:
denaturat, forniery zagraniczne i krajowe, trawę morską, gobelinę, okucia meblowe oraz wszelkie dodatki wchodzące w skład meblarstwa i tapicerstwa
Vilniaus (Wileńska) Nr 22 lub Šventosios (Gdańska) 6
Firma R. ŁOSKOT
Tel. 19-77.
Tamże potrzebni stolarze.

TEATR „ALI-BABA"
Wielka 66.
Dziś i dni następnych piękna rewia złożona z regionalnych motywów wiejskich, pełna humoru, muzyki, tańca i śpiewu, pod tytułem
„Wieś ma swój urok"
z udziałem całego zespołu.
Pocz. seansów: Godz. 19.

KUPUJĘ
denaturat, forniery zagraniczne, gobelinę oraz **okucia meblowe**
Traky (Trocka) 6 — B. ZYCH
wejście z podwórza.

Wózki dziecinne
eperuję, maluję, daję nowe kółka i inne części.
Kupię stare wózki, ceratę, celuloid, **wąż gumowy** i inne materiały.
Pracownia wózków dziecinnych
Trocka 12—17.

Browar „TAURAS"
ul Sierakowskiego 18
przyjmie natychmiast pracownika kontrolera transportu.
Pożądana znajomość języków: litewskiego i niemieckiego. Zwracać się do Dyrekcji w godzinach urzędowych.

ZAKŁAD KRAWIECKI „APRANGA"
pracujący dla Wehrmachtu
poszukuje pracownic do szycia.
Mogą być i nie kwalifikowane. Pożądane są z własnymi maszynami. Zgłaszać się od 12 do 16 godziny. Traku (Trocka) 5—4.

TEATR MIEJSKI
Basanavičiaus
(daw. W. Pohulanka) 11
KUPUJE
lampy naftowe stylowe i starożytne.
Zwracać się od g. 10—12.

Do wykonywania **wojskowej roboty** potrzebni robotnicy (ce) umiejący szyć. Zgłaszać się: Firma „ABG" Wilno. Vokiečių (d. Niemiecka) 22 w godz. od 7 do 4 pp. (5516)

MEBLE
dobrej firmy i **RADIOAPARAT** 6-lampowy wymienię na opał. Vilniaus (Wileńska) Nr 10 m. 29. Od godz. 17—19.

Różne

CHIROMANTKA - fizjonomistka określa z ręki, kart, fotografii, imion i pisma. Giedraičių (Chocimska) 12 — 2 (5502)

CHIROMANTKA-wróżka przyjmuje od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didžioji (Wielka) 15/1 m. 12-a, wejście z zaułka Szwarcowego Nr. 1, w podwórku. (5497)

„EL-VA" pracownia krawiecka — reperuje, odnawia, prasuje ubrania, bieliznę, krawaty, torebki, trykotarstwo, oglądanie żurnali, szybko i tanio. Gedimino (Mickiewicza) 15—3 (5319)

FUTRO fokowe, dobrej jakości i elegancki nowy, granatowy damski płaszcz zimowy, oraz mufkę fokową i karakułową, zamienię na opał. Oferty z adresem do Adm. „Gońca" pod „Chcę nabyć" (5605)

JESIONKĘ męską nową z granatowego wełnianego materiału, modny krój, na wzrost wysoki, zamienię na opał. Oglądać od godz. 17 do 20. Žalgirio (Chełmska) 6-c—3. (5547)

KOŁNIERZ męski szary opos, zamienię na 4 skórki fokowe w dobrym stanie ewentualną różnicę dopłacę. Jesionkę na wysoki wzrost męską, w ciemnym kolorze w bardzo dobrym stanie wymienię na opał. Oferty do adm. „Gońca" pod „1912". (5602)

KALOSZE śniegowce, deszczówki szybko i fachowo naprawi, były pracownik fabryki kaloszy „Gentleman" Schwarz. Pilną robotę wykonuję w 24 godz. Žalgirio (Chełmska) Nr. 28 — 1, wejście przez zaułek Trymitu (Trębacki). (5591)

NOWY kostium na chłopca 10—12 letniego zamienią na materiał na spodnie męskie. Mindaugo (Słowackiego) 17—31. (5618)

KOZĘ mleczną rasową, zamienię na ubranie lub materiał na ubranie lub wełnę. Młynowa 5—13. (5589)

PEDICURE, manicure, kosmetyka. Šv. Jurgio (Św. Jerski) 4 m. 21 w podwórzu. (5558)

PELERYNĘ nieprzemakalną, biały komplet bielizny, i nożyczki zamienię na opał. Vytauto (Witoldowa) 5—1. Zwierzyniec. (5597)

WEZMĘ na wychowanie dziewczynkę 5—9 letnią, najchętniej sierotę. Oferty do adm. „Gońca" dla E. Bł-ska. (5496)

WEZMĘ na wychowanie dziecko w wieku od 1 do 3 lat. Zgłoszenia do adm. „Gońca" pod „Helenka".

ZNANA chiromantka-fizjonomistka wróży: z kart ręki, fotografii i charakteru pisma. Przyjęcia od godz. 9 do 6 p. p. Literatų (d. Literacki) 5 m. 6, vis à vis poczty głównej. Wejście z bramy na prawo, schody, II piętro. (5481)

ZGUBIONO Laik. Asm. Liud. Nr. 1421, wydany w Rudominie, Atlyginimo Pažymiejimas Nr. 47, Valst. Plyt. Paneriai, zwolnienie, wydane przez komisję poborową oraz order na ubranie na nazwisko Sienkievičius Jonas, dokumenty te unieważnia się. (5610)

ZGUBIONY order Nr. 861562 na ubranie gotowe, wydany na nazwisko Sokołowski Józef, unieważnia się. (5611)

ZGUBIONY Svetimšalio Liudijimas Nr. 5209, wydany 18.VII. 1940 r. przez I Nuov. Viršininko Vilniuje, na nazwisko Kiszczyc Pelagia, unieważnia się. (5593)

ZGUBIONY paszport litewski wydany w 1940 r. przez gminę Rzesza na nazwisko Naus Stanisław, zam.: wieś Wilkiliszki, unieważnia się. (5595)

ZGUBIONY Laik. Asm. Liud. Nr. 41050/13000, wydany 4.I. 1943 r. przez V. M. S-bė, zaświadczenie pracy wydane przez „Valgis", zwolnienie wydane przez komisję Arbeitsamtu i kartki żywnościowe 19 i 20 okresu, wszystko na nazwisko Korsak Zofia oraz kartki 19 i 20 okresu na nazwisko Kowalewska Janina i Kowalewski Tadeusz, unieważnia się. (5634)

ZUBIONY Laik. Asm. Liud. na nazwisko Laudanskiene Antonina, unieważnia się. Ewentualnego znalazcę proszę o zwrot pod adresem: Lokių (Niedźwiedzia) 4—4. (5585)

ZGUBIONĄ metrykę na nazwisko Dzica Witolda proszę zwrócić pod adresem: Naugarduko (Nowogródzka) 37—7. (5593)

ZAMIENIĘ na opał tapczan, palto zimowe z kołnierzem futrzanym, słownik niemiecko-polski (dwustronny) Langenscheita 50.000 wyrazów, 2 obrączki, poduszkę i inne rzeczy. Polocko (Połocka) 1 m. 2, od g. 13—20. (5590)

Z KRIEGSLAZARETTU 1/532 skradziono dn. 4 b. m. torebkę damską brązową, skórzaną wraz z dokumentami na imię Jadwigi Zekin-Kompanowskiej: 1) Personalausweis (tymczasowy paszport), 2) Arbeitsbescheinigung z Kriegslazarettu, 3) UK-Antrag, 4) zwolnienie od wyjazdu do Niemiec, 5) Vilniaus Universiteto Studento liudijimas Nr. 1205, oraz drobiazgi (wieczne pióro, notes, różaniec, portmonetka). Proszę bardzo o zwrot przynajmniej dokumentów. Savanorių (Legionowa) 26/8—10. (5603)

3 OLEANDRY duże, 2 różowe, jeden biały, płaszcz uczniowski męski duży rozmiar, zamienię na opał. Lukiškių (Łukiska) 16—1. (5601)

EL-VA
Tanio i szybko szyjemy płaszcze, futra i suknie. Gedimino (d. Mickiewicza) 15—3. (5318)

ZAPOLSKI Władysław umysłowo chory wyszedł z domu 5 września o 12 godzinie i nie wrócił. Kto wie coś o jego losie proszę powiadomić: Nesantaikos (Rozbrat) 6—4, Zofia Zapolska. (5612)

Kupno i Sprzedaż

KUPIĘ łóżeczko niklowe w dobrym stanie, oraz wanienkę dziecinną. Kwiatowa 7 m. 13 (od 10 do 13). (5529)

KUPIĘ dynamo 220 wolt 10 amp. prądu stałego. Zgłoszenia pod „Dynamo". (5598)

UWAGA!!! „Kupię natychmiast" pres do olejarni i formę, szajbę do transmisji rozmiar od 50—80 cnt. wys. od 10—15 cnt. szer., śrubę z mutrą dług. od 100—140 cnt., grub. 8—10 cnt., koło od sieczkarni lub podobne. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod M. K. Nr. 10. (5533)

Nauka i wychowanie

PRYWATNE lekcje niemieckiego i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12.

Matrymonialne

POLKA, panna inteligentna, szatynka, o dobrym charakterze pozna pana inteligentnego kawalera. Cel poważny. Zgłoszenie do Adm. „Gońca" pod „Samotna". (5563)

Lekarze

Dr. Med. JADWIGA ANFOROWICZ
Choroby skórne, weneryczne, kobiece. Pilies (Zamkowa) 3—9. Przyjmuje od godz. 8 — 10, 12 — 18

Dr O. ABŁAMOWICZOWA. Choroby kobiece i akuszeria. Kaštonu (d. Kasztanowa) 7 — 7. Przyjmuje w godz. 9 — 12 i 15 — 17.

Dr Med. KAZIMIERZ BIELIŃSKI
Choroby skórne i weneryczne. Zygmantų (Zygmuntowska) 12 m 14. Przyjmuje od godz. 13 — 16 i 18 — 19.

DR. FUNDOWICZ STEFAN
Choroby nerwowe i wewnętrzne. Šv. Jakubo (Św. Jakuba) 10 — 2. Przyjmuje od 16 do 18.

Dr. B. BANUSOWICZ
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 8 do 10 i od 17 — 19. Pilies (d. Zamkowa) 7—1.

Dr Med. W. MORAWSKI
b. st. asystent kliniki U. S. B. Choroby skóry, weneryczne i płciowe. Šv. Mykolo (Św. Michalski) 6 — 1. Przyjmuje od godz. 9 — 12 i 18 — 20.

Dr. Med. GUSTAW MARKIEWICZ
Choroby skórne, weneryczne. Gedimino (d. Mickiewicza) 1—14. Tel. 997 od godz. 8—13 i od 15—19.

Gabinet Rentgenowski Dr. G. NIELUBSZYC
Pylimo g. (d. Zawalna) Nr 22 — 3. Od godz. 15 — 17

Dr. ORŁOWSKI ROMUALD
Choroby przewodu pokarmowego i serca. Gedimino (Mickiewicza) 39 m. 4. Od 7 r. do 10 pp. i od 3 pp. do 8 pp.

Dr. PIWECKI ALEKSANDER
Choroby wewnętrzne. Pilies (Zamkowa) 12 — 6. Poniedziałki, środy, piątki od 12—3 i 7—8, wtorki, czwartki, soboty od 15—18.

DOKTÓR CZESŁAW PUPIAŁŁO
Chorób płuc i serca wznowił przyjęcia w soboty — 17—19 g. w niedziele—8-12 g. Sodų (Sadowa) 7—8

Dr. ALEKSANDER RUTKOWSKI
Choroby nerwowe i wewnętrzne od g. 9 r. do 2 p. p. od 3 p. p. do 8 p. p. Gedimino (d. Mickiewicza) 39 — 4

Dr. A. WASZKIEWICZ
Choroby kobiece. Uosto (Portowa) 10—1, wznowił przyjęcia od 9—11 i od 2—5 w przychodni Odminių (Garbarska) 5, we wtorki, czwartki, soboty od 12—1.

Dr. med. JÓZEF ZGIRSKI
Choroby wewnętrzne, przyjmuje nadal chorych ubezpieczonych (b. kasowych) i prywatnych. 9—12 i 16—19. Užupio (Zarzecze) 42 — 1.

Akuszerki

MARIA BRZEZINA
Liubarto (Grodzka) 27—1. Zwierzyniec.

ZOFIA GRONEROWA
przyjmuje porady i porody w domu Wilno, ul. Konarskiego 1/2 — 6

MARIA KILCZEWSKA, siostra med. był. II ambulat. oraz akuszerka jednej z był. prywatnych klinik z długoletnią praktyką przyjmuje porody, robi zastrzyki, stawia bańki. Zwierzyniec, Traidenio (Litewska) 18—2.

J. KORCHOWA
Olandų (d. Holenderna) Nr. 4 — 1.

DR. ROSIŃSKA
Lvovo (d. Lwowska) 57 — 1.

MARIA LAKNEROWA
przyjmuje od godz. 9 rano do 7 wiecz. Jasińskio (d. Jasińskiego) 7 — 6.

†
z Minakowskich
HELENA RODZIEWICZOWA
Po krótkich lecz bardzo ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zmarła dnia 9-go października 1943 roku w wieku lat 56.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, fol. Chlebniszki, do kościoła parafialnego w Rudominie odbędzie się w sobotę 11 IX 1943 r. Po nabożeństwie zwłoki zostaną pochowane w grobach rodzinnych na cmentarzu parafialnym. O tych smutnych obrzędach zawiadamiają Krewnych i Przyjaciół pogrążeni w nieutulonym żalu
Matka i Dzieci.

†
WITOLD WIEŁŁOWICZ
po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 8.IX roku b. eż. w wieku lat 68.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby z folw. Witoldówka do kościoła N. P. M. N. P. na Sołtaniszkach nastąpi dnia 10.IX b. r. o godz. 8.10 rano
Po nabożeństwie żałobnym odbędzie się eksportacja zwłok na cmentarz parafialny.
O czym zawiadamia pogrążona w wielkim smutku
(5616) **Rodzina.**

†
Janusz Żochowicz
zginął śmiercią tragiczną dnia 2 września b. r., pochowany został na cmentarzu w miasteczku Kluszczanach.
O czym zawiadamia Rodzinę, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych pogrążona w głębokim smutku
(5631) **Narzeczona.**

†
ZOFIA ANSZUKOWA
długoletnia pracowniczka U. P. Wilno I
po długiej i ciężkiej chorobie zmarła w dniu 8.IX 1943 roku w wieku lat 61.
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. św. Anny 15—8 do cerkwi Piatnickiej przy ulicy Wielkiej nastąpi dnia 9.IX b. r. o godzinie 18-ej.
Pogrzeb nastąpi w piątek 10.IX o godz. 12-ej na cmentarz Prawosławny.
O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
(5616) **Córka, Syn, Synowa, Wnuk i Rodzina.**

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-8 (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42, Redakcja 8-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 15. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 18 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., handlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 80 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie — Wydawnictwo „Goniec Codzienny"